

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van Prof. Dr K. SCHILDER, Kampen.

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr E. T. v. d. Born, Helpman (Gr.); Mr A. Bouman, Rotterdam; Ir B. ter Brugge, Almelo; Dr K. J. Cremer, Kampen; Dr R. J. Dam, Kampen; Dr A. C. Drogendijk, Dordrecht; Dr D. van Dijk, Groningen; Drs D. J. Galle, Kampen; Mevr. G. Gilhuis-Smitskamp, Mijdrecht; Dr J. H. Hagenbeek, Zwolle; Dr J. van Herksen, Ermelo; Dr B. Holwerda, Kantens; A. Janse, Biggelerkerke; Dr P. Jasperse, Leiden; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr E. D. Kraan, Vlaardingen; A. Kulper, Utrecht; Dr C. Liudeboom, Amsterdam; Dr J. v. d. Linden, Zeist; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Drs Joh. Luijcknaar Francken, Rotterdam; Mevr. J. M. Th. Luijcknaar Francken-Schreuder, Rotterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meina, Groningen; Dr H. Mulder, Kloosterburen; Dr A. Ringnalda, Ermelo; P. J. Risseuw, 's-Gravenhage; C. Rijnsdorp, Rotterdam; A. Schilder, 's-Gravenhage; Dr G. K. Schoep, 's-Gravenhage; Dr R. Schippers, Wanawerd; Dr J. Smelik, 's-Gravenhage; Drs H. Smilde, Groningen; Drs H. Smitskamp, 's-Gravenhage; Dr N. Streefkerk, Wollega; D. Stroo, Bussum; J. Strikwerda, Zeist; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia, Pa.; Dr C. Veenhof, Haarlem; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr M. Vreugdenhil, Meliskerke; Dr F. de Vries, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Franeker; Dr D. K. Wielenga, Bellingwolde; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan:
Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 101, Kampen.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes.
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f 250 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f 750 en voor Ned.-Indië f 6— per jaar.
Advertentiën: 25 ct. per regel. — Losse nummers f 0.15.

INHOUD: Hoofdartikel: Eugenetica. II. — Uit de Schrift: Jona's prediking te Ninevé. (Jona 3:4b.) — Kerkelijk Leven: Dr H. H. Kuypers tituluur uit 1894 inzake ware en schijnkerk. Niet meer uit „recht“, maar alleen uit „genade“? „Oxford“ en „Edinburg“. „Herant“-nummers. Palestina-diorama's. Effatha en de schoolstrijd. — Even Parkeeren: De Heiland en onze zonde. — Pop. Wet. Schetsen: De klassieke filosofen over de onsterfelijkheid der ziel. II. — Lit. en Kunst: Beter bedoeld, dan gedaan. — Muz. Kroniek: Rond het Hammond-orgel. — Het Boek v. d. Week: De Duitse Kerkstrijd: Waarheid of leugen? — Perschoonw. — Kerkenieuws.

HOOFDARTIKEL

Eugenetica.

II.

Geschiedenis.

Het verlangen de goede geboorten te bevorderen bestond reeds in de klassieke oudheid. In het oude Griekenland b.v. wilde Plato (427—347 v. Chr.) een reiniging in de menschenmaatschappij toepassen op dezelfde wijze als de paardenkweker zijn gezonde en zieke dieren scheidt. Hetgeen lichamelijk of geestelijk niet deugt wordt verbannen, te vondeling gelegd of gedood. Het huwelijk wordt door den Staat geregeld. Alleen de flinkste burgers mogen met elkaar huwen, waartoe de beste vrouwen voor de beste jongelingen worden uitgezocht. Het lot wees de combinaties aan, geldig voor enkele feestdagen. Een mannelijke leeftijd van 30 a 50 jaar gepaard aan een vrouwelijke van 20 a 40 jaar zou het beste nakroost beloven. Dadelijk na de geboorte wordt het kind van de moeder verwijderd, gezoogd door een min en verder van staatswege grootgebracht. Hoofddoel van Plato's heilstaat is derhalve verbetering van het menschenras door selectie, met negeering van de individuele waarde van den persoon. Alleen wat wel geboren is heeft recht op een plaats in de zon en dient te worden behouden. Liefde is in dezen „ideaal“ staat onbekend; de belangen van het individu worden meedoogenloos uitgeschakeld.

Behalve Plato overwoog eveneens Aristoteles (384—322 v. Chr.) de mogelijkheid om in de toekomst een beter nakroost te verkrijgen. Ook hij zocht dit te bereiken door allerlei regels voor het huwelijk op te stellen, waardoor de echt veredeld zou worden, wat den kinderen tot een zegen moet zijn. Dat de Staat hier de leiding moest nemen was voor Aristoteles een uitgemaakte zaak, aangezien de terreinen van geboorte en opvoeding beide van het hoogste belang zijn voor het lichamelijk, zedelijk en geestelijk gehalte der onderdanen. Alleen staatsgoisme, dat slechts gehoorzaamheid kent, kan de individuele vrijheid, die naar het inzicht van Aristoteles een beter nageslacht in den weg staat, voorkomen. Ter illustratie van de zienswijze van Aristoteles mogen enkele van zijn denkbeelden hier worden aangehaald.

Wanneer van den aanvang af de wetgever moet toezien, dat de lichamelijke toestand van hen, die grootgebracht worden, de beste zij, dan geldt zijn eerste zorg het huwelijk, n.l. het tijdstip daarvoor en welke personen met elkander de echtverbintenis mogen aangaan. De kinderen moeten niet in leeftijd te zeer bij hun ouders achterstaan, ook moeten zij in leeftijd niet te dicht bij hun ouders staan. Omdat in den regel voor den man als uiterste termijn van procreatie de leeftijd van 70 jaar is gesteld en voor de vrouw van 50 jaar, moet bij het aangaan der echtelijke vereniging met die tijden rekening worden gehouden. De verbinding van zeer jeugdige personen is met het oog op kinderen verwekken niet goed. Ook voor

zelfbeheersching draagt het er toe bij slechts oudere meisjes uit te huwelijken. Aangewezen is het daarom, dat de meisjes trouwen op een leeftijd van ongeveer 18 jaar en de mannen van 37 of daaromtrent, want op dien leeftijd komt het huwelijk tot stand in den vollen bloei van het lichaam en bij beiden treedt het ophouden der procreatie op het gewenschte stadium in. Tevens zal de opvolging der kinderen, aangenomen, dat hun geboorte naar de gewone berekening dadelijk volgt, geschieden in de kracht van het leven, terwijl de bloeitijd der kinderen samenvalt met den naderenden ouderdom der ouders tegen hun 70ste jaar.

Wat den tijd van het jaar betreft voor het huwelijk, houden ook nu de meesten aan de goede gewoonte, die meebrengt de echtverbintenis in den winter aan te gaan.

Omtrent de vraag welke corporeele gesteldheid het meest van nut is voor de ter wereld komende kinderen valt op te merken, dat noch de lichamelijke toestand der atleten, noch een te zorgvuldige verzorging, niet tegen inspanning bestand, deugdzam is voor de progenituur, maar wel een toestand tussehen deze beide in. Zeker moet de constitutie opgewassen zijn tegen inspanning en niet eenzijdig als bij de atleten, maar in overeenstemming met wat de mensch, die vrij is, pleegt te doen.

De zwangere vrouwen moeten zich lichamelijk in acht nemen voor een leven vol zorgeloosheid en voor te slappe voeding. De wetgever kan gemakkelijk hierin voorzien door voor te schrijven, dat zij dagelijks een wandeling moeten doen om in haar tempels eerbied te betoonen aan de godheden, onder wier bescherming de geboorte staat. Geestelijk past het hier vooral in nog kalmeren toestand te verkeren dan lichamelijk, want het schijnt, dat de lichaamsvrucht deelneemt aan de aandoening der moeder, zooals de planten aan de gesteldheid der aarde.

Ten slotte zij nog vermeld, dat Aristoteles te vondeling leggen en het niet grootbrengen van gebrekkigen beide niet afkeurde en het opwekken van abortus? aanbeval bij noodzaak, n.l. waar een eenmaal bepaald kindertal werd overschreden. (Tussehen haakjes zij opgemerkt, dat ook Plato als middel tegen overbevolking abortus provocatus had goedgevonden). Intieme omgang evenwel met een ander vond hij onder alle omstandigheden afkeurenswaardig, zoolang men echtgenoot is of heet; wie zich daaraan te buiten ging gedurende de periode der progenituur werd getroffen met eerloosheid, de passende straf voor zoo'n misstap!

Een ander typisch voorbeeld van eugenetica vindt men in het verhaal, dat uit het oude Sparta tot ons komt. Volgens de overlevering werd aldaar koning Orchidamos tot hooge boete veroordeeld, omdat hij een vrouw onder de maai had gehuwd, waardoor Sparta gevaar liep voortaan kleine koningen in plaats van groote koningen voort te brengen.

Ook in de Renaissance vindt men sporen der eugenetica. Zoo laakt Desiderius Erasmus (1467—1536) in zijn „Samenspraken“ het „Ongeleijk Huwelijk“, waarbij de kansen voor het nageslacht om „goed“ geboren te worden niet groot zijn en zegt hij in zijn rede Encomium artis medicae (De lof der geneeskunst): „Daarom lette de wetgeving „der ouden, toen heb- en eerzucht nog niet alles „bedorven hadden, vooral daarop, dat de licha- „men der burgers gezond, krachtig en evenredig „ontwikkeld waren.“ De bekende Dordsche geneesheer Dr Johan van Beverwijk (1594—1647) schreef in zijn beroemd werk „Schat der Gesont- „heyt“ omtrent de voortplanting van het mensche- „lijk geslacht: „Want uyt de stoffe der ouders komt „het, dat de kinderen kloek of slap zyn... In- „dien dan de Lantman, eer hy den acker bezaeyt,

Och, onze eeuw leeft uit 's menschen hoofd: zoekt haar kracht in 's menschen denken!

Zij, de denkeeuw, gleed daardoor af naar een denkbeeldige wereld: en wanende naar „werkelijkheid te dorsten“ liep ze niets dan de schimmen van haar gedachtenwereld na.

Hoe heel anders daarentegen leert God de Heere het ons!

God in zijn Woord zegt: De poorte der kennis ligt niet in uw hoofd, maar in uw hart.

Het is niet zóó, als ware uw hoofd het middel om kennis te verzamelen en als diende uw hart slechts om uw gevoel te laten werken.

O, neen, in het minst niet!

Maar óók om verstandig te worden, óók om kennis te vergaderen, óók om wijsheid deelachtig te worden, moet ge de hoofdwerkzaamheid van uw persoon niet in uw hersenen, maar in de kamers van uw hart plaatsen.....

Het hart, wel te verstaan, niet als gevoelsorgaan, maar als plek in u, waar God werkt en van waaruit Hij werkt op uw hoofd en op uw hersenen ook.

Dr A. KUYPER.

De Heraut, No. 79, 12 Juni 1879.

„wel acht neemt om daer goet zaet in te werpen, „wetende dat van licht en voos zaet geen goede „vruchten en konnen voortkomen, hoe veel naer- „stiger en sorchvuldiger behooren de Ouders daer „op te letten in het teelen der kinderen, dewyl „de kinderen niet alleen en aerden na haer Ouders, „in wesen ende manieren, maar oock in de ge- „breken des lichaems... Daerom indien degene, „die sware en aenkelevende Siekten onderhavig „zyn, haer onthielden van het voort-teelen, het „soude haer geruster en het menschelike ge- „slacht beter wesen“. Evenzoo bepleit William Temple (1628—1689) in zijn geschriften de waarde van het lichamelijk „welgeboren“ zijn.

D.

A. G. D.

UIT DE SCHRIFT

Jona's prediking te Ninevé.

En hij predikte en zeide: Nog veertig dagen, dan zal Ninevé worden omgekeerd.
Jona 3:4b.

Wat er ook van de prediking gezegd mag worden, die Jona gehouden heeft op de straten en pleinen van Ninevé, dit is in elk geval zeker, dat hij in 't brengen daarvan de echte profet des Heeren is geweest. Jona heeft niet zichzelf en zijn eigen wonderlijke lotgevallen den Ninevieten uitgeschilderd, maar hij heeft gesproken de prediking die God tot hem spreken zou. (Vers 2.)

Hoe indrukwekkend had Jona anders kunnen spreken van zijn lotgevallen: van den storm op zee; van den angst der matrozen; van het besluit om hem over boord te zetten; van het griezelige verblijf in het ingewand van het zeedier; van zijn gebed en van zijn redding. Zou wel ooit een menschenleven meer stof opgeleverd hebben tot schoone verhalen, vooral met betrekking tot Gods bemoeienissen met een mensch, dan het leven van Jona? Is er wel een voorbeeld op te noemen van iemand wiens leven zoo wonderlijk geleid werd als dat van Jona?

En nu is Jona's geschiedenis in Ninevé wel bekend geworden. Blijkens het evangelie van Lucas heeft de Heere bij zekere gelegenheid herinnerd aan de historie van Jona en toen gezegd, dat het verblijf van Jona in het ingewand van den grooten visch voor de Ninevieten een teeken is geweest. Het ligt voor de hand dat de inwoners van Ninevé navraag deden naar het leven en den

1) Ontleend aan Dr H. J. Lulofs: Aristoteles over Engene-
nese. N. T. v. Gen., 1927, II, blz. 2363.

2) Dit was echter alléén geoorloofd vóór de intrede van
bewustzijn en teekenen van leven.